

Avukat tutulması zorunlu mudur?

Bireysel başvurunun bir avukat aracılığı ile yapılması zorunlu değildir. Ancak, başvuru bir avukat veya kanuni temsilci aracılığıyla yapılıyorsa, buna ilişkin vekâletname veya yetki belgesinin başvuru ekinde sunulması şarttır.

Başvuru için ücret ödenir mi?

Bireysel başvuru için bir harç ödemek gerekir. Başvuru harcı Maliye Veznelerine yatırılır. Ödenecek harç miktarı Harçlar Kanunu'na bağlı tarife ile her yıl yeniden belirlenir. 2013 yılı için başvuru harcı 198,35 TL'dir.

Başvuran kişi söz konusu harcı ödeyemeyecek durumda ise başvurusuyla birlikte adli yardım talebinde bulunabilir. Adli yardım istendiğine dair bir yazı ile birlikte resmi kurumlardan alınacak fakirlik belgesinin (Muharlıktan "fakirlik ilmuhaberi" veya Sosyal Güvenlik Kurumundan "sosyal güvencesi olmadığına dair belge" gibi) başvuru formuna eklenmesi gereklidir. Talebin uygun olup olmadığına Anayasa Mahkemesinin ilgili birimleri karar verir. Adli Yardım konusunda daha fazla bilgi için bulunan yerdeki baroya da başvurulabilir.

ÖNEMLİ BİLGİ !

Bu broşür, Türk yargı sistemi ve haklarınız konusunda size genel bilgiler vermek amacıyla hazırlanmıştır. Kolayca anlaşılabilmesi için metinler sadeleştirilmiş ve mümkün olduğu ölçüde hukuki terimler kullanılmamıştır. Bu nedenlerle, yalnızca bu broşürde yer alan bilgilere dayalı olarak işlem yapmak hak kayıplarına yol açabilir. Haklarınızı öğrendikten sonra bilinçli bir şekilde hukuki yardım almanız yararlı olacaktır.

Lütfen tam ve doğru bilgilenebilmek için broşürün tamamını okuyunuz.

Broşürler ve ayrıntılı bilgi için Adalet Bakanlığı internet sitesinde "Hukuki Yardım" başlığı altında oluşturulan bölümü inceleyebilirsiniz.

www.hukukiyardim.gov.tr

Proje ile ilgili ayrıntılı bilgi için:
www.myd.adalet.gov.tr
myd@adalet.gov.tr

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

COUNCIL OF EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Bu broşür Avrupa Birliği, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Konseyi tarafından birlikte finanse edilen, Avrupa Konseyi tarafından yürütülen "Mahkeme Yönetimi Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında hazırlanarak basılmıştır. Adalet Bakanlığı bu Projenin yararlanıcısıdır. Proje'nin ihale makamı "Merkezi Finans ve İhale Birimi"dir.

anayasa mahkemesine bireysel başvuru

Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru

Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru nedir?

Bir devlet organının (devlet kurumları, belediyeler vb) işlem, eylem ya da ihmali nedeniyle temel hak ve özgürlükleri ihlal edilen bireylerin, ülke içinde diğer tüm hak arama yollarını tükettikten sonra, başvurabilecekleri bir hak arama yolu olarak tanımlanabilir.

Bu hak arama yolu istisnaidir; yani diğer mahkeme kararlarının her yönden inceleneceği bir temyiz yolu değildir ve her durumda başvuru yapılamaz. Sadece Anayasa'da işaret edilen haklardan birinin ihlali iddiası bireysel başvuruya konu olabilmektedir.

Temel hak ve özgürlükler hangileridir?

Anayasa'da güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerden Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki birinin ihlal edilmesi durumunda bireysel başvuru yapılabilir. Bu kapsamda sayılabilecek haklardan bazıları şunlardır:

Yaşama hakkı; işkence ve kötü muamele yasağı; kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı; adil yargılanma hakkı; zorla çalıştırma yasağı; hak arama hürriyeti; suç ve cezaların kanuniliği; özel hayata, aile hayatına, konut ve haberleşmeye saygı; düşünce, din ve vicdan hürriyeti; düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti; toplantı ve örgütlenme hürriyeti; mülkiyet hakkı vb.

Yasama işlemleri (kanun, içtüzük vb.) ile idarenin düzenleyici işlemleri (tüzük, yönetmelik vb.) doğrudan bireysel başvuruya konu edilemez.

Kimler başvuru yapabilir?

Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin ihlal edildiğini iddia eden "herkes" bireysel başvuru hakkına sahiptir.

"Herkes" başvuru yapabilir, dolayısıyla başvuran kişinin/kişilerin T.C. vatandaşı olması gerekmez. Ancak sadece Türk vatandaşlarının sahip olduğu "seçme ve seçilme hakkı" gibi konularda yabancılar başvuru yapamaz.

Özel hukuk tüzel kişileri (dernekler, vakıflar vb) "örgütlenme hürriyeti" veya "hak arama hürriyeti" gibi sadece tüzel kişiliğe ait haklarının ihlal edildiği gerekçesiyle bireysel başvuruda bulunabilir. Bunların kendi üyelerinin haklarını savunmak amacıyla başvuruda bulunmaları kabul edilmemiştir.

Kamu tüzel kişileri (devlet kurumları, belediyeler vb) bireysel başvuruda bulunamazlar.

Bireysel başvuru nasıl yapılır?

Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru "Bireysel Başvuru Formu" doldurularak yapılır (başvuru formunda bulunması gereken bütün bilgileri içeren ve aynı formatta olan bir dilekçe de olabilir). Bu formda istenen bilgiler, tam ve okunaklı bir şekilde doldurulmalı ve başvuru tarafından imzalanmalıdır. Formda eklenmesi gereken belgelerin neler olduğu belirtilmiştir, başvuru yapılırken bunlar da eksiksiz olmalıdır.

Başvurucunun şayet bir avukatı ya da kanuni temsilcisi varsa başvuru formu bu kişiler tarafından imzalanmalıdır.

Başvuru formu ve başvuruya ilgili temel bilgi ve belgeler Anayasa Mahkemesinin web sitesinde (www.anayasa.gov.tr) "Bireysel Başvuru" başlığı altında bulunmaktadır. Bunun dışında gerekli belgeler adliyelerden, Türkiye Cumhuriyeti'nin yurtdışı temsilciliklerinden (konsolosluklar) ve cezaevi yönetimlerinden de temin edilebilir.

Başvuru nereye yapılır?

Bireysel Başvuru yapacak kişiler Anayasa Mahkemesine şahsen gelerek ya da diğer mahkemeler aracılığıyla başvuru yapabilirler. Ayrıca yurtdışında olanlar, Türkiye Cumhuriyeti'nin yurtdışı temsilcilikleri (konsolosluklar) vasıtasıyla da başvuru yapabilirler.

Mektup, faks ya da elektronik iletişim araçları kullanılarak başvuru yapılamaz.

Başvuru ne zaman yapılmalıdır?

Bireysel başvuru, diğer (idari ve yargısal) hak arama yolları tamamlandıktan (Danıştay/Yargıtay kararı gibi) karar başvuran kişiye tebliğ edildikten (eğer iç hukuk yolları yoksa ihlal öğrenildikten) sonra **30 gün** içinde yapılmalıdır. Bu süreden sonra yapılan başvurular hiçbir inceleme yapılmadan reddedilir.

Anayasa Mahkemesi, 23 Eylül 2012 tarihinden sonra kesinleşen işlem ve kararlar aleyhine yapılacak bireysel başvuruları inceleyebilecektir. Dolayısıyla 23 Eylül 2012 tarihinden önce kesinleşen kararlara ait başvurular değerlendirmeye alınmaz.